

ΚΕΙΜΕΝΟ (ΔΟΚΙΜΙΟ)

Οι οπαδοί (δασκευή)

Πρώτη δημοσίευση: Παπαγιώργης, Κ. (1996). Περιοδικό ΑΝ της Απογευματινής, 12/5/1996.

[1] Αφού ο «φιλάθλος» - ως λάτρης του αθλητισμού εν γένει που κοσμεί τα θεωρεία των αγωνιστικών χώρων - είναι κατασκευασμένη και ανύπαρκτη υπόθεση, το μόνο που απομένει είναι ο οπαδός (εκ του οπαζώ: συνοδεύω τον κυνηγό ή τον πολεμιστή). Το φαινόμενο είναι παγκόσμιο και, ευτυχώς, χαρακτηρίζει τις καθυστερημένες χώρες (Νότιο Αμερική κ.λπ.) όσο και τις υπερανπτυγμένες (ΗΠΑ, Αγγλία, Γερμανία κ.λπ.). Τονίζουμε το «ευτυχώς», γιατί αν ίσχυε μόνο για τις κοινωνίες της υποανάπτυξης, η ερμηνεία θα έβγαζε μάτια: ένας στρατός εξαθλωμένων και ανήμπορων τι άλλο μπορεί να κάνει; Αφού δεν μπορεί να αρπάξει από τον λαϊκό τους αλθινούς του εχθρούς, πάει στη κοή του γηπέδου, για να απολαύσει φθηνούς θριάμβους και πλασματικά αντισταθμίματα.

[2] Πώς γίνεται, όμως, και γεμίζουν ακόμα και τα στάδια των χωρών που δεν θεωρούνται πτωχοκομεία; Οι κοινωνιολόγοι υποφέρουν από ένα ύποπτο βρηχάκι μπρος σε αυτήν την ερώτηση, γιατί, παρά την απλότητά της, είναι αληθινή σπασοκεφαλιά. Καλά οι νέοι των 15-25 ετών που έχουν ζεστό αίμα και εν πάσει περιπτώσει έχουν κλίση στην κίνηση, την υπερβολή και τη φασαρία. Καλά οι φτωχοδιάβολοι, που το ζήρι τους φέρνει μόνο όσο και διπλό. Αλλά και ένας καλλιεργημένος άνθρωπος, με γούστο και γνώμη, γιατί να θρονιάζεται μέσα στα στάδια; Τι του λείπει; Σε τι τον ικανοποιούν, τέλος πάντων, αυτά τα θεάματα όπου ο αθλητής - άνθρωπος που δεν μιλάει - προσφέρει παραλλαγές του πυξ και λαξ;

[3] Κάτι που σπάνια λογαριάζουμε είναι ότι ο οπαδός στρατολογείται από πολύ τρυφερή ηλικία, όταν ο ψυχισμός απαιτεί απλά και κραυγαλέα σχήματα. Δεν έχει σημασία ότι στα πενήντα και στα εξήντα διατηρεί κανείς το πάθος του για έναν σύλλογο. Το βασικό είναι ότι αυτή η λαχτάρα για νίκη και ικανοποίηση είναι ένα σκονί που τη μια άκρη του κρατάει και με τα δυο χέρια ένα παιδί. Αν η παιδική ηλικία είναι η πιο ευφάνταστη ηλικία, τι πιο γοητευτικό από το να παραδίδεται κανείς στην παιδικότητά του; Όποιο και αν είναι το παραπλανητικό πλαίσιο - επικειρήσεις, στοιχήματα, βία - τα παιχνίδια παραμένουν θεομοιοποίηση της παιδικής λαχτάρας για επικράτηση.

[4] Να γιατί έχουν απόλυτο δικιο όσοι φρονούν ότι το ποδόσφαιρο και τα ομαδικά αθλήματα εν γένει δεν αντέχουν σε σοβαρή κριτική. Εκεί, άλλωστε, βρίσκεται το μυστικό. Αν πεις ότι στο μπάσκετ δέκα μαντράχαλοι αγωνίζονται να ρίξουν την μπάλα σε μια τρύπα, λες τα πάντα και συνάμα δεν λες τίποτα. Η μανία του οπαδού ξεκινάει από αυτό το «τίποτα» και θριεύει σε αυτό το «πάντα». Ξεκινώντας από την απλή

περιέργεια, τελικά ταυτίζει άμεσα το «εγώ» του με το φέρεσθαι ενός συλλόγου. Τα υπόλοιπα ακολουθούν.

[5] Πιθανότατα αρέσει στον άνθρωπο να αισθάνεται ετεροκαθορισμένος, εξάρτημα ξένης προσπάθειας. Ενώ, γενικά, θεωρείται παθητικότητα να αγωνίζεσαι με ξένα χέρια και πόδια, τελικά αυτό αποδεικνύεται ψυχολογικό φάρμακο μεγάλης ολκής. Ο οπαδός μπορεί να ενθουσιάζεται από το ρίγος του κινδύνου αλλά και να τοκίζει τα πάντα στην ελπίδα της προσεχούς επιτυχίας.

[6] Έτσι όπως τελείται το παιχνίδι, χωρίς διάλογο, χωρίς άλλα κριτήρια εκτός από τη δύναμη και την επιβολή, είναι μεγάλο καταφύγιο για κάθε ηλικία, για κάθε στοιμωμένη φαντασία, για κάθε ευφάνταστη διάθεση.

(λέξεις 487)

Λεξιλόγιο

- κοινή: Τόπος ή κατάσταση που ευχωνέονται διαφορετιὰ πράγματα.
- φτωχοδιάβολοι: κοινωνιὰ εστθλιωμένοι μυροαγατεώνες.
- πυξ και λαξ: με χροδίες και κλωσιές

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

- 1) Να εντορίσεις τον τρόπο που ευνδόνονται οι 3 πρώτες παρόχραφοι.
- 2) Για καθεμιά από τις υπογραμμισμένες λέξεις της 5^{ης} και 6^{ης} παραγράφου να γράψετε δυο προτάσεις όπου θα χρησιμοποιείτε κάθε λέξη δηλωτικά και ευνηοδηλωτικά. Να αιτιολογήσετε την εκεταμένη χρήση της ευνηοδηλωτικής. Να παραγράψετε αυτές, ευνδόνοντας τις παρατηρήσεις εος με τον ενδωκό. Μην εδοε του δαμιογράφου και το γραμμεταικό είδος του κειμένου.

Δραστηριότητα: Να ελέγξετε την ορθότητα ή το λάθος των παρακάτω προτάσεων, σύμφωνα με το κείμενο, σημειώνοντας Σωστό ή Λάθος. Να αιτιολογήσετε κάθε επιλογή σας σε μια σύντομη παράγραφο και με παραπομπές στο κείμενο.

1. Η παρουσία του φαινομένου του οπαδισμού και σε αναπτυγμένες χώρες διευκολύνει την ερμηνεία του.
2. Ένας καλλιεργημένος άνθρωπος δεν αρέσκεται στην παρακολούθηση ομαδικών αθλημάτων.
3. Η προσήλωση του οπαδού στα ομαδικά αθλήματα εγκαθιδρύεται στην παιδική ηλικία.
4. Η προσήλωση του οπαδού στα ομαδικά αθλήματα οφείλεται στην αξία των παιχνιδιών αυτών.
5. Η έμμεση βίωση του αγώνα επιδρά θετικά στην ψυχосύνθεση.